

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2020. március 26.*

„Előzetes döntéshozatal – 2008/947/IB kerethatározat – Az ítéletek és a próbaidőt megállapító határozatok kölcsönös elismerése – Hatály – Próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés-büntetést kiszabó ítélet – Próbaidő alatti magatartási szabályok – Újabb bűncselekmény elkövetésétől való tartózkodásra vonatkozó kötelezettség – Törvényi kötelezettség”

A C-2/19. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Riigikohus (legfelsőbb bíróság, Észtország) a Bírósághoz 2019. január 4-én érkezett, 2018. december 11-i határozatával terjesztett elő az

A. P.

ellen folytatott büntetőeljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: J.-C. Bonichot tanácselnök, M. Safjan, L. Bay Larsen (előadó), C. Toader és N. Jääskinen bírák,
főtanácsnok: M. Bobek,

hivatalvezető: C. Strömholm tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2019. november 14-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- A. P. képviseletében M. Lentsius és G. Sile vandeadvokaadid,
- az észt kormány képviseletében N. Grünberg, meghatalmazotti minőségben,
- a lett kormány képviseletében V. Soņeca, L. Juškeviča és I. Kucina, meghatalmazotti minőségben,
- a magyar kormány képviseletében Fehér M. Z., Tátrai M. és Kiss V., meghatalmazotti minőségben,
- a lengyel kormány képviseletében B. Majczyna és J. Sawicka, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében S. Grünheid és K. Toomus, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2020. február 6-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

* Az eljárás nyelve: észt.

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a kölcsönös elismerés elvének az ítéletekre és próbaidőt megállapító határozatokra való, a próbaidő alatti magatartási szabályok és alternatív szankciók felügyelete céljából történő alkalmazásáról szóló, 2008. november 27-i 2008/947/IB tanácsi kerethatározat (HL 2008. L 337., 102. o.) értelmezésére vonatkozik.
- 2 Ezt a kérelmet a Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa (Riga város latgalei kerületi bírósága, Lettország) ítéletének Észtországban történő elismerésére vonatkozó eljárás keretében terjesztették elő, amely ítéletben A. P.-t három év végrehajtásban felfüggesztett szabadságvesztés-büntetésre ítélték.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 2008/947 kerethatározat (8) és (24) preambulumbekzdésének szövege az alábbi:
„(8) A felfüggesztett büntetések, próbára bocsátások, alternatív szankciók és a feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos határozatok kölcsönös elismerésének és felügyeletének célja az, hogy megkönnyítse az elítéltek számára a társadalmi beilleszkedést, azáltal, hogy lehetővé teszi számukra a családi, nyelvi, kulturális és egyéb kapcsolatok megőrzését, valamint hogy hozzájáruljon a próbaidő alatti magatartási szabályok és alternatív szankciók betartásának ellenőrzéséhez, a visszaeső bűnözés megakadályozása, és ezáltal az áldozatok és a lakosság védelmének kellő figyelembevételére érdekében.
[...]
(24) Mivel a kerethatározat céljait, nevezetesen az elítélt személyek társadalmi beilleszkedésének elősegítését, az áldozatok és a lakosság védelmének fokozását, és a megfelelő, próbaidő alatti magatartási szabályok és alternatív szankciók alkalmazásának megkönnyítését az olyan elkövetők esetében, akik nem az ítélethozatal szerinti államban élnek, a tagállamok az érintett esetek határokön átnyúló jellegére tekintettel nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért az intézkedés terjedelme miatt azok uniós szinten jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat [...] a szubszidiaritás elvének megfelelően. [...]”
- 4 Ezen irányelv 1. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:
„(1) E kerethatározat célja az elítéltek társadalmi beilleszkedésének elősegítése, az áldozatok és a lakosság védelmének fokozása, valamint a megfelelő, próbaidő alatti magatartási szabályok és alternatív szankciók alkalmazásának megkönnyítése az olyan elkövetők esetében, akik nem az elítélés szerinti államban élnek. E célok elérése céljából ez a kerethatározat megállapítja azokat a szabályokat, amelyek szerint az érintett személlyel szembeni ítéletet hozó tagállamtól eltérő tagállam elismeri az ítéleteket és adott esetben próbaidőt megállapító határozatokat és felügyeli az ítélet alapján megállapított, próbaidő alatti magatartási szabályokat vagy az ezen ítéletben foglalt alternatív szankciókat, valamint – e kerethatározat eltérő rendelkezésének hiányában – meghoz minden egyéb, az adott ítélethez kapcsolódó határozatot.
(2) Ezt a kerethatározatot kizárólag az alábbiakra kell alkalmazni:
a) ítéletek és adott esetben próbaidőt megállapító határozatok elismerésére;

b) próbaidő alatti magatartási szabályok és alternatív szankciók felügyeletével járó felelősség átruházására;

c) az a) és b) pontban foglaltakhoz kapcsolódó minden más határozatra,

az e kerethatározatban említettek és előírtak szerint.”

5 Az említett kerethatározat 2. cikke 1–4. és 7. pontjának szövege szerint:

„E kerethatározat alkalmazásában:

1. »ítélet«: a kibocsátó állam bíróságának jogerős határozata vagy végzése, amely megállapítja, hogy egy természetes személy bűncselekményt követett el és az alábbiak valamelyikét szabja ki rá:
a) szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés, ha az ítélet vagy egy további próbaidőt megállapító határozat alapján feltételes szabadságra bocsátást engedélyeztek;
b) felfüggesztett büntetés;
c) próbára bocsátás;
d) alternatív szankció;

2. »felfüggesztett büntetés«: olyan szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés, amelynek végrehajtását az ítélethozatalkor egy vagy több, próbaidő alatti magatartási szabály megállapításával részben vagy egészben feltételesen felfüggesztették. Ilyen próbaidő alatti magatartási szabályokat tartalmazhat maga az ítélet, vagy az illetékes hatóság által hozott, a próbaidőt megállapító külön határozat;

3. »próbára bocsátás«: olyan ítélet, amely szerint a büntetés kiszabása egy vagy több, próbaidő alatti magatartási szabály megállapításával feltételesen elhalasztásra került, vagy amely szerint a szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés helyett egy vagy több, próbaidő alatti magatartási szabály kerül megállapításra. Ilyen próbaidő alatti magatartási szabályokat tartalmazhat maga az ítélet, vagy az illetékes hatóság által hozott, a próbaidőt megállapító külön határozat;

4. »alternatív szankció«: a szabadságvesztés-büntetéstől, a szabadságelvonással járó intézkedéstől vagy a pénzbüntetéstől eltérő, kötelezettséget vagy utasítást megállapító szankció;

[...]

7. »próbaidő alatti magatartási szabályok«: a felfüggesztett büntetéssel, a próbára bocsátással vagy a feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatban, a kibocsátó állam nemzeti jogával összhangban, egy illetékes hatóság által valamely természetes személyre megállapított kötelezettségek és utasítások”.

6 A kerethatározat 4. cikke így rendelkezik:

„(1) E kerethatározatot az alábbi próbaidő alatti magatartási szabályokra vagy alternatív szankciókra kell alkalmazni:

a) az elítélt számára előírt azon kötelezettség, amely szerint bármilyen lakóhely- vagy munkahelyváltozást meghatározott hatóság részére be kell jelenteni;

b) arra vonatkozó tilalom, hogy az elítélt a kibocsátó vagy végrehajtó államban belépjen bizonyos helyekre vagy meghatározott területekre;

[...]

d) az elítélt magatartására, lakóhelyére, oktatására és képzésére, szabadidős tevékenységére vonatkozó, illetve a szakmai tevékenység végzésének korlátozását vagy módját előíró utasítások;

[...]

f) meghatározott személyekkel való érintkezés tilalma;

g) azon tárgyakkal való érintkezés tilalma, amelyeket az elítélt személy bűncselekmény elkövetése céljából felhasznált vagy valószínűleg felhasznált;

[...]

(2) E kerethatározat végrehajtásakor valamennyi tagállam értesíti a Tanács Főtitkárságát, hogy az (1) bekezdésben említetteken kívül mely próbaidő alatti magatartási szabályokat és alternatív szankciókat kész felügyelni. A Tanács Főtitkársága a részére eljuttatott tájékoztatást valamennyi tagállam és a Bizottság rendelkezésére bocsátja.”

7 A 2008/947 kerethatározat 6. cikkének (1) és (2) bekezdése szerint:

„(1) Amikor a kibocsátó állam illetékes hatósága az 5. cikk (1) vagy (2) bekezdésének alkalmazásakor egy ítéletet vagy adott esetben próbaidőt megállapító határozatot egy másik tagállamnak továbbít, gondoskodnia kell arról, hogy azt az I. mellékletben foglalt formanyomtatvány szerinti tanúsítvány kíséresse.

(2) A kibocsátó állam illetékes hatósága közvetlenül a végrehajtó állam illetékes hatósága részére továbbítja az ítéletet és adott esetben a próbaidőt megállapító határozatot az (1) bekezdésben említett tanúsítvánnyal együtt bármely olyan írásban dokumentált módon, amely lehetővé teszi a végrehajtó állam számára a hitelességük megállapítását. Az ítélet és adott esetben a próbaidőt megállapító határozat eredeti példányát vagy ezek hitelesített másolatait, valamint a tanúsítvány eredeti példányát kérelemre meg kell küldeni a végrehajtó állam illetékes hatóságának. Az említett illetékes hatóságok minden hivatalos közlést közvetlenül küldenek meg egymásnak.”

8 A kerethatározat 8. cikkének (2) bekezdése a következőképpen szól:

„A végrehajtó állam illetékes hatósága elhalaszthatja az ítélet és adott esetben a próbaidőt megállapító határozat elismerésére vonatkozó határozathozatalt, ha a 6. cikk (1) bekezdésében említett tanúsítvány hiányos vagy nyilvánvalóan nem felel meg az ítéletnek vagy adott esetben a próbaidőt megállapító határozatnak, a tanúsítvány észszerű határidőn belül történő kiegészítéséig vagy kijavításáig.”

9 Az említett irányelv 11. cikke (1) bekezdésének a) pontja, valamint (3) bekezdése így rendelkezik:

„(1) A végrehajtó állam illetékes hatósága megtagadhatja az ítélet vagy adott esetben a próbaidőt megállapító határozat elismerését, valamint a próbaidő alatti magatartási szabályok vagy alternatív szankciók felügyeletével járó felelősség vállalását, ha:

a) a 6. cikk (1) bekezdésében említett tanúsítvány hiányos vagy nyilvánvalóan nem felel meg az ítéletnek vagy a próbaidőt megállapító határozatnak, és a végrehajtó állam illetékes hatósága által megszabott észszerű határidőn belül nem került kiegészítésre vagy kijavításra;

[...]

(3) Az (1) bekezdés a), b), c), h), i), j) és k) pontjában említett esetekben az ítélet vagy adott esetben a próbaidőt megállapító határozat elismerésének megtagadására vonatkozó döntés meghozatala, illetve az előtt, hogy a próbaidő alatti magatartási szabályok és alternatív szankciók felügyeletével járó felelősséget

vállalja, a végrehajtó állam illetékes hatósága megfelelő módon egyeztet a kibocsátó állam illetékes hatóságával, és ha szükséges felkéri azt, hogy küldjön meg részére valamennyi szükséges további tájékoztatást.”

10 Ugyanezen kerethatározat 14. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A végrehajtó állam illetékes hatósága joghatósággal rendelkezik a felfüggesztett büntetéssel, feltételes szabadságra bocsátással, próbára bocsátással és alternatív szankciókkal kapcsolatos minden további határozat meghozatala tekintetében, különösen a próbaidő alatti magatartási szabály vagy alternatív szankció be nem tartása esetén, vagy ha az elítélt személy újabb bűncselekményt követ el.

E további határozatok közé tartozik különösen:

- a) a próbaidő alatti magatartási szabályban vagy az alternatív szankcióban foglalt kötelezettségek vagy utasítások módosítása, vagy a próbaidő tartamának módosítása;
- b) az ítélet végrehajtása felfüggesztésének a visszavonása vagy a feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos határozatnak a visszavonása; valamint
- c) a szabadságvesztés-büntetés vagy a szabadságelvonással járó intézkedés kiszabása alternatív szankció vagy próbára bocsátás esetén.”

11 A 2008/947 kerethatározat 20. cikkének (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Ha a kibocsátó államban az érintett személy ellen új büntetőeljárás indult, a kibocsátó állam illetékes hatósága kérheti a végrehajtó állam illetékes hatóságától a próbaidő alatti magatartási szabályok vagy alternatív szankciók felügyelete, valamint az ítélettel kapcsolatos minden további határozat tekintetében a joghatóság visszaadását a kibocsátó állam illetékes hatóságának. Ebben az esetben a végrehajtó állam illetékes hatósága visszaadhatja a joghatóságot a kibocsátó állam illetékes hatóságának.”

Az észti jog

12 A Karistusseadustik 73. §-ának (1) bekezdése a következőképp szól:

„Ha a bíróság az elkövetett bűncselekménnyel és az elkövető személyével kapcsolatos körülményeket mérlegelve azt állapítja meg, hogy a meghatározott időre felfüggesztett szabadságvesztés-büntetésnek az elkövető általi letöltése vagy a pénzbüntetésnek az elkövető általi megfizetése nem célszerű, próbaidőre felfüggesztheti a kiszabott büntetés egészének vagy egy részének végrehajtását. A büntetés egészének végrehajtása a jelen törvénykönyv különös részének eltérő rendelkezése hiányában fűggeszthető fel próbaidőre. A büntetés végrehajtásának próbaidőre történő fűggesztése esetén a kiszabott büntetés végrehajtását [...] teljes mértékben vagy részben mellőzik, ha az elkövető a bíróság által meghatározott próbaidő alatt nem követ el újabb szándékos bűncselekményt.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 13 A 2017. január 24-i ítéletével a Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa (Riga város latgalei kerületi bírósága) A. P.-t három év, végrehajtásban felfüggesztett szabadságvesztés-büntetésre ítélte.
- 14 2017. május 22-én a Justiitsministeerium (igazságügyi minisztérium, Észtország) ezen ítélet Észtországban történő elismerése és végrehajtása iránti, az illetékes lett hatóságoktól érkező kérelmet terjesztett a Harju Maakohus (harjui körzeti bíróság, Észtország) elé.

- 15 2018. február 16-i végzésével a Harju Maakohus (harjui körzeti bíróság) helyt adott e kérelemnek.
- 16 Az A. P. által benyújtott fellebbezést követően a Tallinna Ringkonnakohus (tallinni fellebbviteli bíróság, Észtország) 2018. március 21-i végzésével helybenhagyta ezt a végzést.
- 17 A. P. ez utóbbi végzéssel szemben fellebbezést nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz.
- 18 E bíróság a Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa (Riga város latgalei kerületi bírósága) 2017. január 24-i ítéletét figyelembe véve úgy véli, hogy az A. P.-val szemben kiszabott büntetés végrehajtásának felfüggesztése csakis az észt büntető törvénykönyv 73. §-ának (1) bekezdéséből következő azon kötelezettségtől függ, hogy az elítélt nem követhet el újabb szándékos bűncselekményt.
- 19 A kérdést előterjesztő bíróság ezenkívül úgy véli, hogy az ilyen kötelezettség nem felel meg a 2008/947 kerethatározat 4. cikkének (1) bekezdésében szereplő, próbaidó alatti magatartási szabályok vagy alternatív szankciók egyikének sem.
- 20 Mivel az észt jog csak abban az esetben teszi lehetővé valamely ítéletnek e kerethatározat alapján történő elismerését, ha az legalább egy ilyen próbaidó alatti magatartási szabályt vagy alternatív szankciót előír, a kérdést előterjesztő bíróságban felmerül a kérdés, hogy az említett kerethatározatot úgy kell-e értelmezni, hogy az előírja a Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa (Riga város latgalei kerületi bírósága) 2017. január 24-én hozott ítéletéhez hasonló ítélet elismerését.
- 21 Ilyen körülmények között a Riigikohus (legfelsőbb bíróság, Észtország) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Akkor is összhangban áll-e a [2008/947 kerethatározattal] valamely tagállam ítéletének elismerése és az ítélet végrehajtásának felügyelete, ha ezen ítélet járulékos kötelezettségek megállapítása nélkül próbaidőre felfüggeszti az elítélt szabadságvesztésben megállapított büntetésének végrehajtását, és így az elítélt egyetlen kötelezettsége abban áll, hogy a próbaidó alatt nem követhet el újabb szándékos bűncselekményt (a büntetés végrehajtásának az észt büntető törvénykönyv 73. §-a értelmében vett, próbaidőre történő felfüggesztéséről van szó)?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

Az elfogadhatóságról

- 22 A lett kormány azzal érvel, hogy az előterjesztett kérdés elfogadhatatlan, mivel az előzetes döntéshozatalra utaló határozat a lett jog téves értelmezésén alapul, ami arra enged következtetni, hogy a kérdést előterjesztő bíróság előtt valójában nincs folyamatban lévő eljárás.
- 23 E tekintetben először is azt állítja, hogy a kérdést előterjesztő bíróság tévesen véli úgy, hogy A. P. kizárólag arra köteles, hogy ne kövessen el újabb szándékos bűncselekményt a próbaidó alatt, mivel a lett jog nem szándékos bűncselekmény esetén is lehetővé teszi a végrehajtás felfüggesztésének visszavonását, és mivel e jog automatikusan bizonyos magatartási szabályokat ír elő a felfüggesztett szabadságvesztés-büntetésre ítélt személyekkel szemben.
- 24 Másodszor e kormány azt állítja, hogy az észt bíróságoknak a 2008/947 kerethatározat 8. cikkének (2) bekezdése, 11. cikke (1) bekezdésének a) pontja és (3) bekezdése alapján fel kellett volna kérnie a kibocsátó állam bíróságait arra, hogy küldjenek meg számukra minden olyan információt, amely az e kerethatározat 6. cikke (1) bekezdésének megfelelően a lett illetékes hatóság által továbbított ítélethez

mellékelt tanúsítvány kiegészítéséhez szükséges. Amennyiben a kérdést előterjesztő bíróság eleget tett volna ennek a kötelezettségnek, az alapeljárásban a folyamatban lévő eljárás hiányát állapította volna meg.

- 25 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a Bíróság és a nemzeti bíróságok között az EUMSZ 267. cikk alapján létrehozott együttműködés keretében kizárólag az alapügyben eljáró és a meghozandó bírósági határozatért felelős nemzeti bíróság feladata, hogy az ügy sajátosságaira tekintettel megítélje mind az előzetes döntéshozatalra utaló határozat szükségességét az ügydöntő határozat meghozatala szempontjából, mind a Bíróság elé terjesztett kérdések relevanciáját. Következésképpen, amennyiben a feltett kérdések az uniós jog értelmezésére vonatkoznak, a Bíróság főszabály szerint köteles határozatot hozni (2018. december 4-i Minister for Justice and Equality és Commissioner of An Garda Síochána ítélet, C-378/17, EU:C:2018:979, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 26 Ennélfogva az uniós jogra vonatkozó kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A Bíróság csak akkor utasíthatja el a nemzeti bíróság által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdést, ha az uniós jog kért értelmezése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus jellegű, vagy ha nem állnak a Bíróság rendelkezésére azok a ténybeli vagy jogi elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az elé terjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson (2018. december 4-i Minister for Justice and Equality és Commissioner of An Garda Síochána ítélet, C-378/17, EU:C:2018:979, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 27 Továbbá a Bíróság feladata az uniós bíróságok és a nemzeti bíróságok közötti hatáskörmegosztás keretén belül azon ténybeli és szabályozási háttér figyelembevételével, amelybe az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések illeszkednek, és ahogyan azt az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban meghatározták. Következésképpen az A. P.-vel szemben felfüggesztett szabadságvesztés-büntetést kiszabó ítélet joghatásainak az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban szereplő értékelésével szemben a lett kormány által megfogalmazott kifogásoktól függetlenül a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelmet ezen értékelés alapján kell megvizsgálni (lásd ebben az értelemben: 2019. december 12-i Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Családegysítés – A menekült lánytestvére) ítélet, C-519/18, EU:C:2019:1070, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 28 Ebben az összefüggésben nem fogadható el a lett kormány azon érvelése, hogy az észti bíróságok kötelesek lettek volna információt kérni a lett bíróságoktól. A kérdést előterjesztő bíróság feladata ugyanis annak meghatározása, hogy rendelkezik-e minden olyan információval, amelynek továbbítását a 2008/947 kerethatározat megköveteli, különösen pedig, hogy a kerethatározat 6. cikkében említett tanúsítványt ki kell-e egészíteni. Ennélfogva, mivel a kérdést előterjesztő bíróság úgy ítélte meg, hogy elegendő információval rendelkezik ahhoz, hogy az A. P.-vel szemben felfüggesztett szabadságvesztés-büntetést kiszabó ítélet joghatásait a vonatkozó nemzeti jogszabályok alapján megállapítsa, a Bíróság nem vonhatja kétségbe ezt az értékelést.
- 29 A fentiekből következik, hogy a lett kormány által előadott érvek nem elegendőek annak megállapításához, hogy az előterjesztett kérdés nyilvánvalóan nem áll semmiféle összefüggésben az alapügy tényállásával vagy tárgyával, és ezek az érvek ennélfogva nem dönthetik meg a kérdés relevanciájának vélelmét.

Az ügy érdeméről

- 30 Kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2008/947 kerethatározat 1. cikkének (2) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy e kerethatározat hatálya alá tartozik a szabadságvesztés-büntetést kiszabó olyan ítélet elismerése, amelynek végrehajtását kizárólag azzal a feltétellel függesztik fel, hogy a próbaidő alatt az elítéltnak tiszteletben kell tartania az újabb bűncselekmény elkövetésétől való tartózkodásra vonatkozó törvényi kötelezettséget.
- 31 A 2008/947 kerethatározat 1. cikkének (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy e kerethatározat kizárólag az ítéletek és adott esetben próbaidőt megállapító határozatok elismerésére, a próbaidő alatti magatartási szabályok és alternatív szankciók felügyeletével járó felelősség átruházására, valamint az ezen elismeréshez vagy felügyelethez kapcsolódó minden más határozatra alkalmazandó.
- 32 E kerethatározat 2. cikkének 1. pontjából következik, hogy e kerethatározat alkalmazásában „ítélet” alatt a kibocsátó tagállam bíróságának olyan jogerős határozata értendő, amely megállapítja, hogy egy természetes személy bűncselekményt követett el, és kiszabja rá az ugyanezen kerethatározat 2. cikke 1. pontjának a)–d) alpontjában felsorolt szankciók valamelyikét.
- 33 Mivel az előterjesztett kérdés végrehajtásban felfüggesztett szabadságvesztés-büntetést kiszabó bírósági határozat elismerésére vonatkozik, azt kell meghatározni, hogy a kerethatározatnak a próbaidőre felfüggesztett büntetést kiszabó bírósági határozatokra vonatkozó 2. cikke 1. pontjának b) alpontja alapján az ilyen bírósági határozat a 2008/947 kerethatározat 2. cikkének 1. pontja értelmében vett ítéletnek tekintendő-e.
- 34 A „felfüggesztett büntetés” az említett kerethatározat 2. cikkének 2. pontja értelmében olyan szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés, amelynek végrehajtását az ítélelhozatalkor egy vagy több, próbaidő alatti magatartási szabály megállapításával, részben vagy egészben feltételesen felfüggesztették.
- 35 Következésképpen azt kell meghatározni, hogy a próbaidő alatt újabb bűncselekmény elkövetésétől való tartózkodásra vonatkozó kötelezettség a 2008/947 kerethatározat értelmében vett próbaidő alatti magatartási szabálynak minősül-e.
- 36 E tekintetben e kerethatározat 2. cikkének 7. pontjából kitűnik, hogy az e kerethatározat értelmében vett próbaidő alatti magatartási szabályoknak minősülnek a felfüggesztett büntetéssel, a próbára bocsátással vagy a feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatban, a kibocsátó állam nemzeti jogával összhangban, egy illetékes hatóság által valamely természetes személyre megállapított kötelezettségek és utasítások.
- 37 E rendelkezés az említett kerethatározat értelmében vett „próbaidő alatti magatartási szabályoknak” minősülést nem korlátozza bizonyos konkrét típusú kötelezettségekre, a próbaidő alatt újabb bűncselekmény elkövetésétől való tartózkodásra vonatkozó kötelezettséget tehát ilyen magatartási szabálynak lehet tekinteni, amennyiben az a szabadságvesztés-büntetés végrehajtásának felfüggesztése feltételének minősül.
- 38 Ugyanakkor a 2008/947 kerethatározat 4. cikkének (1) bekezdése pontosítja, hogy e kerethatározat az általa felsorolt, próbaidő alatti magatartási szabályokra vagy alternatív szankciókra alkalmazandó, és így a hatályát főszabály szerint e magatartási szabályokra és alternatív szankciókra korlátozza.
- 39 Kétségtelen, hogy e korlátozástól bizonyos helyzetekben el lehet tekinteni, mivel ugyanezen kerethatározat 4. cikkének (2) bekezdése értelmében minden tagállamnak lehetősége van bejelenteni, hogy mely próbaidő alatti magatartási szabályokat és alternatív szankciókat kész felügyelni.

- 40 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból azonban kitűnik, hogy az Észt Köztársaság nem élt ezzel a lehetőséggel, és hogy az észt jog kizárólag a 2008/947 kerethatározat 4. cikkének (1) bekezdésében szereplő próbaidó alatti magatartási szabályok és alternatív szankciók felülyeletét írja elő.
- 41 Ebben az összefüggésben meg kell jegyezni, hogy a próbaidó alatt újabb bűncselekmény elkövetésétől való tartózkodásra vonatkozó kötelezettség nem szerepel kifejezetten az e rendelkezésben felsorolt kötelezettségek és tilalmak között.
- 42 Mindazonáltal e kerethatározat 4. cikke (1) bekezdésének d) pontja az elítélt „magatartására vonatkozó [...] utasítások” tágabb kategóriájára utal.
- 43 Mivel az említett kerethatározat nem határozza meg ezt a fogalmat, a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint e fogalom jelentését és tartalmát a köznyelvben elfogadott szokásos jelentésének megfelelően kell meghatározni, figyelembe véve azon szöveggörnyezetet, amelyben e kifejezéseket használják, és az azon szabályozás által követett célkitűzéseket, amelyben e kifejezést alkalmazzák (lásd ebben az értelemben: 2012. október 25-i Ketelä ítélet, C-592/11, EU:C:2014:673, 51. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 44 E tekintetben először is meg kell jegyezni, hogy az elítéltet terhelő azon kötelezettség, hogy a próbaidó alatt újabb bűncselekmény elkövetésétől tartózkodjon, mivel az e személy magatartásának meghatározására irányuló utasításnak minősül, e kifejezés általános nyelvhasználatban elfogadott szokásos értelmében „magatartásra vonatkozó utasításnak” tekintendő.
- 45 Másodszor a 2008/947 kerethatározat 4. cikke (1) bekezdése d) pontjának szöveggörnyezete arra is utal, hogy e rendelkezést úgy kell értelmezni, hogy az kiterjed többek között egy ilyen kötelezettségre.
- 46 Egrésztt, noha a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy e kerethatározat alkalmazható-e az említett kötelezettségre, jóllehet álláspontja szerint e kötelezettség nem jár a végrehajtó tagállam részéről aktív felülyeleti intézkedések végrehajtásával, meg kell állapítani, hogy az említett kerethatározat 4. cikkében említett több próbaidó alatti magatartási szabály sem igényli szükségszerűen ilyen felülyeleti intézkedések végrehajtását. Ez a helyzet többek között e kerethatározat 4. cikke (1) bekezdésének b), f) és g) pontjában említett, bizonyos helyekre vagy meghatározott területekre történő belépés tilalma, a meghatározott személyekkel való érintkezés tilalma, vagy akár a bizonyos tárgyakkal való érintkezés tilalma esetében.
- 47 Másrészt, a 2008/947 tanácsi kerethatározat 14. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a végrehajtó állam illetékes hatósága joghatósággal rendelkezik a felfüggesztett büntetéssel kapcsolatos minden további határozat meghozatala tekintetében, különösen, ha az elítélt személy újabb bűncselekményt követ el.
- 48 Amint az a kerethatározat 14. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontjából következik, az e címen elfogadott határozatok előírhatják a kötelezettségek vagy utasítások módosítását, a próbaidó tartamának módosítását vagy a végrehajtás felfüggesztésének visszavonását.
- 49 Ebből következik, hogy a próbaidóra felfüggesztett büntetést kiszabó ítélet elismerésének egyik joghatása az, hogy a végrehajtó tagállam illetékes hatóságára ruhazza át az eredeti felfüggesztéssel kapcsolatos azon intézkedések meghozatalára vonatkozó hatáskört, amelyek akkor válnak szükségessé, ha az elítélt személy újabb bűncselekményt követ el.
- 50 E körülmények között ellentmondásos eredményre vezetne a 2008/947 kerethatározat 4. cikkének (1) bekezdésében szereplő felsorolás olyan értelmezése, amely nem foglalja magában az újabb bűncselekmény elkövetésétől való tartózkodásra vonatkozó kötelezettséget.

- 51 Az ilyen értelmezés ugyanis azt jelentené, hogy abban az esetben, ha az elítélt újabb bűncselekményt követ el, a későbbi intézkedések elfogadására vonatkozó hatáskör szükségszerűen nem illelné meg a lakóhely szerinti tagállam illetékes hatóságát, ha a próbaidőre felfüggesztett büntetést kiszabó ítélet a végrehajtás felfüggesztését kizárólag e kötelezettség tiszteletben tartásához kötné. Ugyanakkor az említett hatáskör megilletné ezt a hatóságot, ha a végrehajtás felfüggesztése a 2008/947 kerethatározat 4. cikkének (1) bekezdésében foglalt olyan más kötelezettségtől függne, amely nem áll közvetlen kapcsolatban egy újabb bűncselekmény esetleges elkövetésével. Ez utóbbi megoldás érvényesülne különösen akkor, ha e más kötelezettség igen korlátozott terjedelmű, mint például a kerethatározat 4. cikke (1) bekezdésének a) pontjában előírt azon kötelezettség, amely szerint bármilyen lakóhely- vagy munkahelyváltást meghatározott hatóság részére be kell jelenteni, vagy ha az említett más kötelezettség semmilyen kapcsolatban nem áll a végrehajtó tagállammal, mint például az említett kerethatározat 4. cikke (1) bekezdésének b) pontjában előírt azon tilalom, hogy az elítélt a kibocsátó vagy végrehajtó államban belépjen bizonyos helyekre vagy meghatározott területekre.
- 52 Harmadrészt, annak elfogadása, hogy a 2008/947 kerethatározat alapján elismerhető a felfüggesztett szabadságvesztés-büntetést kiszabó ítélet, amennyiben e büntetés végrehajtását kizárólag azzal a feltétellel függesztik fel, hogy az elítélt nem követ el újabb bűncselekményt, hozzájárulhat az e kerethatározat által követett célok megvalósításához. Az említett kerethatározat 1. cikkének (1) bekezdéséből, illetve (8) és (24) preambulumbekkezdéséből ugyanis az következik, hogy a kerethatározat három, egymást kiegészítő célt követ, mégpedig az elítéltek társadalmi beilleszkedésének elősegítését, az áldozatok és a lakosság védelmének fokozását, valamint a megfelelő, próbaidő alatti magatartási szabályok és alternatív szankciók alkalmazásának megkönnyítését az olyan elkövetők esetében, akik nem az ítélethozatal szerinti államban élnek.
- 53 Közelebbről, az elítélt lakóhelye szerinti tagállam hatóságai általában alkalmasabb helyzetben vannak ahhoz, hogy e kötelezettség betartását felügyeljék és az esetleges megsértés következményeit levonják, mivel főszabály szerint kedvezőbb helyzetben vannak ahhoz, hogy értékeljék e jogsértés jellegét, az elkövető helyzetét, valamint a kilátásokat a társadalmi beilleszkedésre.
- 54 Ezenkívül meg kell állapítani, hogy a büntetés végrehajtásának felfüggesztése és az újabb bűncselekmény elkövetésétől való tartózkodásra vonatkozó kötelezettség között kialakított kapcsolat a visszaeséstől való elrettentésre szolgál. Így annak lehetővé tétele, hogy a lakóhely szerinti tagállam illetékes hatósága állapítsa meg az e kötelezettség esetleges megsértéséből eredő következményeket, hozzájárulhat az áldozatok és általában véve a társadalom védelmére irányuló cél eléréséhez.
- 55 A fentiekből következik, hogy a próbaidő alatt újabb bűncselekmény elkövetésétől tartózkodásra vonatkozó kötelezettség főszabály szerint a 2008/947 kerethatározat 2. cikkének 7. pontja értelmében vett próbaidő alatti magatartási szabálynak minősülhet, amennyiben olyan feltételnek tekintendő, amelytől a szabadságvesztés-büntetés végrehajtásának felfüggesztése függ.
- 56 Mindazonáltal hangsúlyozni kell, hogy e kerethatározat 2. cikkének 2. pontja pontosítja, hogy a próbaidőre felfüggesztett büntetéshez kapcsolódó magatartási szabályokat tartalmazhat maga az ítélet, vagy az illetékes hatóság által hozott, a próbaidőt megállapító külön határozat.
- 57 Ezenkívül az említett kerethatározat 2. cikkének 7. pontjából kitűnik, hogy az abban hivatkozott próbaidő alatti magatartási szabályokat *per definitionem* „az illetékes hatóság állapítja meg”.
- 58 Ebből következik, hogy a kibocsátó tagállam illetékes hatóságának feladata azon feltételek meghatározása, amelyekről a kiszabott szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtásának felfüggesztése függ, oly módon, hogy lehetővé tegye a végrehajtó tagállam hatóságai számára, hogy az ítélet vagy a próbaidőt megállapító határozat alapján azonosítsák az elítélt személyt terhelő próbaidő alatti magatartási szabályokat. A kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy a továbbított ítéletben szereplő elemekre tekintettel az alapügyben ez a helyzet áll-e fenn.

- 59 A fenti megfontolások összességére tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2008/947 kerethatározat 4. cikke (2) bekezdésének d) pontjával összefüggésben értelmezett 1. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy e kerethatározat hatálya alá tartozik a szabadságvesztés-büntetést kiszabó olyan ítélet elismerése, amelynek végrehajtását kizárólag azzal a feltétellel függesztik fel, hogy a próbaidő alatt az elítéltnak tiszteletben kell tartania az újabb bűncselekmény elkövetésétől való tartózkodásra vonatkozó törvényi kötelezettséget, feltéve hogy e törvényi kötelezettség kitűnik az ítéletből vagy az ítélet alapján hozott, próbaidőt megállapító határozatból, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

A költségekről

- 60 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

A kölcsönös elismerés elvének az ítéletekre és próbaidőt megállapító határozatokra való, a próbaidő alatti magatartási szabályok és alternatív szankciók felügyelete céljából történő alkalmazásáról szóló, 2008. november 27-i 2008/947/IB tanácsi kerethatározat 4. cikke (2) bekezdésének d) pontjával összefüggésben értelmezett 1. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy e kerethatározat hatálya alá tartozik a szabadságvesztés-büntetést kiszabó olyan ítélet elismerése, amelynek végrehajtását kizárólag azzal a feltétellel függesztik fel, hogy a próbaidő alatt az elítéltnak tiszteletben kell tartania az újabb bűncselekmény elkövetésétől való tartózkodásra vonatkozó törvényi kötelezettséget, feltéve hogy e törvényi kötelezettség kitűnik az ítéletből vagy az ítélet alapján hozott, próbaidőt megállapító határozatból, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

Aláírások